

FBS-rapport – Analyse van de opleidingsenquête

(FR/NL-fusie – oktober 2025 | geactualiseerde gegevens)

Inhoudstafel

- 1 Managementsamenvatting
 - 2 Detailanalyse per vraag
 - A. Hoofdassen van de opleiding
 - B. Voorkeursmodellen
 - C. Opleidingsdoelstellingen
 - D. Plaats van de conventionele geneeskunde
 - E. Essentiële competenties van een beoefenaar
 - F. Te ontwikkelen punten
 - G. Inter-schoolse samenwerking
 - 3 Globale synthese en algemene tendensen
 - 4 Noord–Zuid-vergelijking (kwalitatieve lezing)
 - 5 Aanbevelingen voor het vervolg van de GT Opleiding
 - Conclusie
 - 6 Voorgestelde interschoolse groepen
 - Groep 1 (5 pers.)
 - Groep 2 (5 pers.)
 - Groep 3 (5 pers.)
 - Groep 4 (5 pers.)
 - Groep 5 (4 pers.)
-

1 Managementsamenvatting

De interschoolse FBS-enquête (september 2025) had als doel de **pedagogische oriëntaties**, de **theoretische modellen** en de **ontwikkelingsassen** van de aangesloten opleidingen in kaart te brengen.

De **24 antwoorden** (FR + NL) tonen een **sterk gedeeld fundament van het shiatsu**, met een **beperkte variatie** in finaliteiten en klinische openheid.

Drie hoofdbevindingen:

- Het **energetische en humanistische shiatsu** blijft de **gemeenschappelijke basis** (Ki/meridianen/5 elementen + welzijn).
- Er is een **duidelijke wil om de professionalisering te structureren** (vestiging, supervisie, niveaus) in beide taalgemeenschappen.
- Scholen willen **samenwerken**, maar in een **licht, duidelijk en niet-verplichtend kader** (kleine groepen).

Voor de Raad van Bestuur biedt deze enquête een solide basis om **Fase 3** van het herlanceringsplan van de GT Opleiding te starten: **coherente interschoolse groepen** rond de vraag:

“Wat is volgens u een gemeenschappelijk competentiekader (socle commun)?”

2 Detailanalyse per vraag

A. Hoofdassen van de opleiding

Dominant:

- **Energetisch evenwicht (Ki, meridianen, 5 elementen): 23/24**
- **Ontspanning & welzijn: 19/24**
- **Begeleiding bij chronische klachten: 14/24**
- **Vorbereiding op professionele zelfstandigheid: 11/24**
- **Samenwerking met de medische wereld (als prioritaire as): 2/24**
- **Persoonlijke ontwikkeling: 1/24**

 Voorbeelden:

- **Kaizendo** (Dominique Respons) en **Shinzui** (Peter Albrecht / Philippe Vandenabeele) koppelen **energetische lezing** aan **professionele ontwikkeling**.
- **O-KI Shiatsu School** en **White Sun** benadrukken **welzijn** plus **houding/zelfreflectie**.

👉 **Tendens:** gedeelde basis “**energetisch + welzijn**”; **graden van klinische en professionele openheid** variëren per school.

B. Voorkeursmodellen

Belangrijkste invloeden:

- **Masunaga / Zen Shiatsu: 21/24**
- **TCM / 5 elementen: 18/24**
- **Psychosomatiek & integratieve benaderingen: 11/24**
- **Namikoshi / Klassiek: 8/24**
- **Specifieke aanvullingen** (Anma/Ampuku, Clean Language, macrobiotiek): **2/24**

📌 **Voorbeelden:**

- **Oost West Centrum** (Luc De Cuyper): Zen Shiatsu + **macrobiotiek**.
- **Lifeforce** (Nadia Andries): **TCM** + **lichaamspychologie**.
- **White Sun** (Sigrid Vanthuyne): **Masunaga** + **Namikoshi**.

👉 **Tendens:** **brede consensus over Masunaga**, verrijkt door variaties. Dit pluralisme is **functioneel** om een gemeenschappelijk kader op te bouwen met **meerdere “energetische talen”**.

C. Opleidingsdoelstellingen

Doelen bij afstuderen (multi-keuze):

- **Welzijn: 18/24**
- **Energetische begeleiding: 18/24**
- **Complementaire aanpak van chronische klachten: 18/24**

- Vestiging in zelfstandige praktijk: 16/24
- Samenwerking met zorgprofessionals: 12/24

 Voorbeelden:

- Shinzui leidt expliciet op tot **samenwerking met de gezondheidszorg**.
- Kaizendo legt de klemtoon op **autonomie per opleidingscyclus**.
- Harmony (equin) en **Ki&Zen** richten zich op de **mens-dierrelatie**.

 Tendens: de opleiding **professionaliseert**: niet enkel technieken, maar een **volledige professionele houding**.

D. Plaats van de conventionele geneeskunde

- Algemene basiskennis (anatomie/fysiologie): 21
- Specifieke modules: 2
- Diepe klinische integratie: 1

 Tendens: erkenning van een **minimaal biomedisch kader** (veiligheid, red flags, doorverwijzen), zonder assimilatie. **Dialoog** met de medische wereld, **zonder verdunning** van shiatsu.

E. Essentiële competenties van een beoefenaar

Dominante sleutelwoorden:

- Houding, ethiek, aanwezigheid
- Aanraking, energetisch aanvoelen, hara
- Observatie, onderscheidingsvermogen, eenvoudige energetische diagnose
- Communicatie, toestemming, grenzen

- **Professionele autonomie, verantwoordelijkheid, supervisie**

 Voorbeelden:

- **O-KI:** “professionele houding en zelfreflectie”.
- **Shinzui:** “kalmte, ethiek, niet-gehecht aan resultaat”.
- **Lifeforce:** “techniek automatiseren om het luisteren te bevrijden”.

 Tendens: een **reeds gedeelde kern** aan competenties: de **innerlijke houding** primeert, gekoppeld aan **concrete beheersing**.

F. Te ontwikkelen punten

Drie hoofdvragen:

- **Anatomie/fysiologie** versterken (veiligheidsniveau).
- **Supervisie** en **permanente vorming** (inter-scholen).
- **Professionalisering structureren** (kader, houding, relatie zorgverleners).

 Tendens: geen “zware hervorming”, maar **structurering van uitwisseling en vervolmaking**.

G. Inter-schoolse samenwerking

Zeer **grote bereidheid** tot samenwerking, onder voorwaarden: **licht & duidelijk kader**, **concrete uitwisselingen**, **geen zware belasting**.

 Voorbeelden:

- **White Sun, Kaizendo, Iyashi, Shinzui** vermelden reeds **bestaande samenwerkingen**.
- Kleinere structuren vragen **coördinatie** en **korte formats**.

 Tendens: er is samenwerking, maar **zonder federatief kader**. De **GT Opleiding** moet **kanaliseren**, niet opleggen.

3 Globale synthese en algemene tendensen

Gemeenschappelijke sterktes

- **Energetische & filosofische coherentie** (Masunaga + TCM).
- Focus op het **menselijke**: houding, ethiek, aanwezigheid.
- Wil om in **leercycli** te structureren.
- Verwachting van **professionele erkenning** via FBS.

Pedagogische verschillen

- Plaats van **conventionele geneeskunde**.
- **Therapeutische ambitie** (in meer of mindere mate).
- **Structureringsgraad** (ambachtelijk ↔ sterk geformaliseerd).

Elementen van convergentie

- Hara-werk.
- Ethiek, respect, mildheid.
- Observatie/luisteren & energetische diagnose.
- **Professioneel kader** (communicatie, toestemming, red flags, doorverwijzing).
- **Minimaal biomedisch kader**.

4 Noord–Zuid-vergelijking (kwalitatieve lezing)

Pedagogische aanpak

- **Zuid (FR): structuur**, geformaliseerde pedagogie (IDO, O-KI).

- **Noord (NL): intuïtieve & gemeenschapsgerichte** pedagogie, verankerd in het **energetische** (Shinzui, OWC).

Professionele positionering

- **Zuid: niveaus/cycli** harmoniseren, duidelijkheid rond vestiging.
- **Noord:** zoeken naar een **gemeenschappelijke geest**, minder institutioneel maar **even veeleisend** qua kwaliteit.

Medische & psychosomatische openheid

- **Zuid:** versterkt **bruggen** met de menswetenschappen.
- **Noord:** **bewaart** de interne coherentie van shiatsu, met **sobere biomedische noties**.

👉 **Kortom: complementariteit** i.p.v. tegenstelling.

Het **Zuiden** draagt de **structuur**, het **Noorden** de **ervaringsdiepte**. Het toekomstige **gemeenschappelijke kader** moet **beide krachten verbinden**.

5 Aanbevelingen voor het vervolg van de GT Opleiding

Interschoolse groepen

- **5 groepen** homogeen & coherent (3–5 personen), **zelfde missie** voor iedereen.
- **Eén persoon = één groep**
- Verdeling op basis van **pedagogische affiniteiten** en **complementariteit**; taal is **secundair**.

Start van de participatieve fase — kernvraag (identiek voor alle groepen)

“Wat is volgens u een **gemeenschappelijk competentiekader** (socle commun)? Waarop moet het rusten?”

Verwacht formaat: 5–10 lijnen, **zonder jargon**, met minstens:

houding/ethiek — aanraking/hara — energetische observatie — professioneel kader (communicatie, toestemming, red flags, doorverwijzing) — minimaal biomedisch kader.

Methode

- Elke groep levert **1 korte definitie**.
- **Bundeling** → **integratieve synthese** door GT Opleiding.
- **Verschillen** worden **positief geïntegreerd** ter afbakening.

Verwachte volgende oplevering

- **Gedeelde definitie van het FBS-brede gemeenschappelijke kader.**
- **Basis** voor de **update van de Opleidingsgids** en voor de uitbouw van de **permanente vorming**.

Conclusie

De enquête bevestigt **gedeelde wortels** en de **wil om vooruit te gaan**. Scholen vragen een **faciliterende FBS**, niet voorschrijvend.

Dit is het ideale moment om een **positief samenwerkingskader** te installeren, gebaseerd op **vertrouwen, wederzijdse erkenning en duidelijkheid van niveaus**.

Voorgestelde interschoolse groepen

(zelfde missie voor iedereen – 1 persoon = 1 groep – max. 2 “dominanten” per groep – aanpasbare projectie)

Groep 1 (5 pers.)

- **Dominique Respons** — Directeur-docent — *Kaizendo Shiatsu Academie*
- **Luc De Cuyper** — Coördinator — *Oost West Centrum*
- **Sylvia Collins** — Directeur-docent — *inu-ki*
- **Philippe Banaï** — Directeur — *Énergie-Shiatsu*

- **Xavier Hecht** — Docent 1e cyclus — *Kajudo*
Masunaga/TCM + houding/ethiek. **1 dominante**. Complementaire netwerken, concrete uitwisselingen.

Groep 2 (5 pers.)

- **Sigrid Vanthuyne** — Oprichter & docent — *White Sun*
- **Jean-Marc Weill** — Docent — *IDO School*
- **Marjan Ledent** — Oprichter & docent — *A Touch of Shiatsu*
- **Laurence Stoffel** — Docent — *Lô-Kai*
- **Palle Dyrvall** — Docent — *Iokai Shiatsu België*
(White Sun + IDO) + drie autonome scholen. Gedeelde **energetische/welbevinden-taal**. Eenvoudige FR/NL-brug.

Groep 3 (5 pers.)

- **Peter Albrecht** — Directeur-docent — *Shinzui*
- **Bart Dierick** — Directeur & hoofddocent — *O-Ki Shiatsu School*
- **Nadia Andries** — Directeur-docent — *Lifeforce*
- **Anne-Christine Nys** — Directeur — *Harmony (shiatsu equin)*
- **Annelies Declerck** — Mede-eigenaar & docent — *Iyashi*
(Shinzui) + O-Ki/Iyashi-polen. Mix **klinisch/ervaringsgericht**, nuttige diversiteit (equin) zonder specialisatie.

Groep 4 (5 pers.)

- **Philippe Vandenabeele** — Oprichter-directeur — *Shinzui Shiatsu School*
- **Sandra Battaglia** — Opleider C1–C3 — *IDO School*
- **Evelyne Kesenne** — Directeur — *Ki&Zen (equin)*

- **Didier Foucart** — Docent — *O-KI*
- **Karlos Vansteenkiste** — Onafhankelijk — (*Kimura/Manipura – historiek*)
(Shinzui + IDO) in balans met O-KI + equin + onafhankelijk profiel. **‘Rigor + praktijk’**.

Groep 5 (4 pers.)

- **Lieselot Dewaele** — Docent C1 — *Kaizendo / White Sun (vanaf 2026)*
- **Chris Camp** — Gastdocent (3e + postgrad.) — *Iyashi & Kaizendo*
- **Véronique Cloquet** — Pedagogisch verantwoordelijke & docent — *IDO School*
- **Katia Gilis** — Assistent — *Harmony (shiatsu equin)*
(Kaizendo/White Sun via docenten + IDO). **Hands-on** pedagogie (C1, postgrad, assistentie). Wendbaar team.

Hoe gaan we verder? (NL – BE)

We gaan van een **gedeelde foto** naar een **gedeelde visie**.

Volgende stap (eenvoudig en niet-technisch): elk groep beantwoordt in **5–10 regels** de conceptuele vraag:

“Wat is volgens u een gemeenschappelijk competentiekader binnen de FBS?

Waar dient het voor, hoe moet het worden bedacht, en welke kernelementen moet het bundelen (zonder in detail te gaan)?”

De **GT Opleiding** bundelt de **5 antwoorden** tot **één gemeenschappelijke definitie**; blijft er toch onenigheid, dan kan de **RvB** geraadpleegd worden via de **Voorzitter van de GT Opleiding**.

De definitie wordt vervolgens **gevalideerd** en vormt de basis voor de **Opleidingsgids**.

Koers: een **korte, duidelijke en mobiliserende definitie** die iedereen verbindt — van **kleine** tot **grote** scholen, van **shiatsu** tot **shiatsu voor dieren** — en de **bouwfase** opent.

*Voor de FBS,
Thierry Vincke*